

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 23Co/172/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314213136  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8314213136.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: Q. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, XXX XX B., zastúpeného JUDr. Petrom Harakalym, advokátom, Mlynská 28, 040 01 Košice proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 12C/199/2014-325 zo dňa 09.10.2018 takto

### rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, a to v časti o zaplatenie 5.288,85 eur tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5.288,85 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a to v časti nad zaplatenie sumy 5.288,85 eur.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100%, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Žalovaný je povinný nahradiť štátu trovy konania v rozsahu 100%, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 30.993 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, priznal štátu vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 48.300 eur s úrokom z omeškania titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré vznikli v súvislosti s úrazom dňa XX.XX.XXXX.. Predmetom konania bolo odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia z dôvodu vážnych duševných porúch žalobcu vzniknutých pôsobením otrasných zážitkov a sexuologických porúch žalobcu podľa bodového hodnotenia psychiatricky a sexuologicky V. F. E. zo dňa 27.05.2014, ktoré bolo ohodnotené na 3000 bodov. Súd uviedol, že je nepochybnou skutočnosťou, že žalobca pri dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX utrpel poškodenie na zdraví. Je nespornou skutočnosťou, že v konaní 4T/12/2012 bol vodič V. K. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví za skutok, ktorým bola dopravná nehoda zo dňa XX.XX.XXXX, pri ktorej došlo k ublíženiu na zdraví žalobcu. Je preukázaná pasívna legitímácia žalovaného s poukazom na § 15 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z., pretože žalovaný mal uzatvorenú poisťnú zmluvu s vodičom V. K., ktorý zapríčinil dopravnú nehodu. Zo znaleckého dokazovania boli preukázané zdravotné obmedzenia žalobcu. Znaleckými posudkami bolo preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody žalobca trpí duševnými poruchami a taktiež má aj sexuologické poruchy. Pri rozhodovaní súd vychádzal z bodového

hodnotenia, na ktorom sa zhodli znalci v tomto konaní. Znalci sa zhodli na tom, že bodové hodnotenie predstavuje 1800 bodov, čo pri hodnote bodu 16,10 eur predstavuje 28.900 eur. Súd k tejto sume pripočítal aj sťaženie spoločenského uplatnenia za 390 bodov podľa položky 254, čo predstavuje 6.279 eur. Žalovaný už plnil z tejto položky žalobcovi sumu 4.186 eur, a preto za položku 254 súd priznal žalobcovi 2.093 eur. Celkovo súd priznal žalobcovi nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 30.993 eur (28.900 eur + 2.093 eur). Žalobca si v konaní uplatňoval aj nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia s odôvodnením, že je invalidným dôchodcom. Súd skonštatoval, že žalobca už pred úrazom bol invalidným dôchodcom, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok s mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti vo výške 65 % a po dopravnej nehode mu bol invalidný dôchodok navýšený o 10 %. Je nepochybné, že invalidný dôchodok bol priznaný žalobcovi už pred dopravnou nehodou pre pľúcnu embóliu a v dôsledku dopravnej nehody bol zdravotný stav u žalobca prehodnotený a bol mu priznaný invalidný dôchodok vo výške 75 %, pričom žalobcovi bol priznaný invalidný dôchodok v dôsledku problémov pohybového ústrojenstva vo výške 65 % a zvyšných 10 % je náhrada za ostatné zdravotné problémy. Z toho vyplýva, že už pred dopravnou nehodou bol žalobca invalidným dôchodcom a podľa názoru súdu nie sú v danom prípade dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Preto súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Súd zamietol žalobu aj o priznanie úroku z omeškania z uplatňovanej sumy, pretože v takýchto konaniach sa žalovaný dozvie o výške sumy, ktorú má plniť až na základe súdneho rozhodnutia. Z týchto dôvodov žalobca nemá nárok na úrok z omeškania, a preto súd zamietol aj žalobu v časti o úrok z omeškania. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ale z prisúdenej sumy.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, a to proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá. Poukázal na to, že aj podľa výpočtu súdu mu mala byť priznaná suma 31.073 eur a nie 30.993 eur, čo súd spôsobil nesprávnym výpočtom. Uviedol ďalej, že súd nesprávne posúdil právo žalobcu na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobca utrpel úraz v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou v mladom veku vo veku XX . rokov. Na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne z XX.XX.XXXX je invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 75 % aj pre úzkostné poruchy. Vykonaným dokazovaním aj z medicínskeho hľadiska boli u žalobcu preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobca je natrvalo vylúčený z doterajšieho a vzhľadom k jeho veku aj budúceho plnohodnotného osobného, rodinného, športového, spoločenského a manželského života. Telesná polytrauma, ktorú utrpel pri autonehode, začala jeho duševné zdravie, ako aj celkovú integritu výrazne oslabovať. Tento proces napriek systematickej liečbe trvá do súčasnosti. Súčasťou tohto procesu je aj vyhasínanie sexuálnej potencie žalobcu, čo ešte tento proces prehĺbuje. Situácia poškodeného sa javí trvalá, žiaden liek nedokáže túto situáciu zásadným spôsobom zvrátiť. Žalobca v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou a jej následkami je hendikepovaný vo všetkých oblastiach života, v športovej oblasti, v partnerskom živote, v spoločenskom živote, je sociálne izolovaný, stratil svoje túžby, ciele, plány. Súd nesprávne vec hodnotil, pokiaľ nepriznal žalobcovi mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, pretože nezohľadnil v konaní preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobca ďalej nesúhlasil s tým, že súd nesprávne posúdil aj právo žalobcu na úrok z omeškania. Žalobca má priamy nárok voči poisťovni a poisťovňa má povinnosť nielen začať prešetrovanie poistnej udalosti a skončiť ju v lehote 3 mesiacov, ale predovšetkým povinnosť poškodenému jeho oprávnené nároky preukázateľne plniť. Pokiaľ poisťovateľ nespĺní svoju peňažnú povinnosť voči poškodenému a neposkytne mu náhradu riadne a včas, dostáva sa do omeškania a je povinný platiť úrok z omeškania. V ust. § 11 ods. 8 zákona 381/2001 Z.z. upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením povinnosti poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z.. Uvedené ustanovenie sa však nijakým spôsobom nezaobera dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť samotnú náhradu. Dôsledky omeškania v súvislosti so samotnou povinnosťou poisťovateľa plniť nie sú riešené v ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z.. Na omeškanie poisťovateľa je potrebné aplikovať všeobecný predpis, ktorým je ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

3. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný navrhol rozhodnutie potvrdiť. V ďalších vyjadreniach strany už len zopakovali svoje predchádzajúce stanoviská.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné. Je oprávnená odvolacia námietka žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne vypočítal nárok žalobcu, pričom v tejto časti s odvolaním súhlasil aj samotný

žalovaný. Základná náhrada v tomto prípade činila 35.259,-eur, žalovaný dobrovoľne uhradil 4.186,-eur, správne mala byť priznaná žalobcovi suma 31.073 eur, nie 30.993 eur (rozdiel činí 80 eur).

5. Odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné aj proti rozhodnutiu o nepriznaní mimoriadne zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. V danom prípade sú splnené podmienky na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súdom.

6. Podľa uznesenia NS SR 5 Cdo 212/2010 zo dňa 29.11.2011 uznanie invalidity je jedným, nie však jediným dôvodom hodným osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

7. Podľa uznesenia NS SR 8 Cdo 142/2018 zo dňa 19.06.2019 pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy).

8. Podľa uvedeného rozhodnutia NS SR pri úvahe o primeranosti zvýšenia tejto náhrady až o 50 % však musí súd dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo ako celok spravodlivé. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom (rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 464/2015 <aspi://module='JUD'&link='JUD1743406SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> z 25. februára 2016). Podľa ustálenej súdnej praxe (pozri rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 4 Cdo <aspi://module='JUD'&link='JUD1578339SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> 126/2014), „maximálne navýšenie o 50 % je možné priznať len poškodeným s najťažšími následkami, keď zostanú pripútaní na lôžko, plne odkázaní na pomoc iných, ktorí nedokážu vykonávať ani základné životné úkony, sú úplne izolovaní nielen od akéhokoľvek spoločenského, športového alebo kultúrneho života, ale aj od sexuálneho a citového života“.

9. V danom prípade je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné priznať žalobcovi s poukazom na vyššie uvedené dôvody 15 % zvýšenie základnej náhrady, teda sumu 5.288,85 eur (15 % z 35.259,-eur). Žalobca utrpel závažnú traumu v mladom veku, ktoré sa podieľala na jeho čiastočnej invalidite, žalobca je obmedzený v citovom a sexuálnom živote. Dôvody pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia treba skúmať samostatne vo vzťahu ku každému poškodeniu zdravia.

10. Odvolací súd stotožňuje s rozhodnutím o nepriznaní úroku z omeškania. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu napr. 3Cdo/145/2017 a 1Cdo/212/2017 vyplýva, že pre zákon č. 381/2001 ako pre špeciálny predpis platí, že jeho ustanovenia majú prednosť pred ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Z právnej úpravy § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. možno vyvodiť, že umožňuje úročenie poistného plnenia v tých prípadoch, keď si poisťovateľ nesplní svoju povinnosť uloženú mu v súvislosti so šetrením poistnej udalosti a tiež, keď poškodenému zašle oneskorené vysvetlenie dôvodov, pre ktoré poisťovateľ odmietol poskytnúť poistné plnenie, t.j. povinnosť poisťovateľa sa viaže výlučne vo vzťahu k prešetreniu poistnej udalosti. Aj v prejednávanej príhode si poisťovňa svoje povinnosti splnila a nie sú dané právne dôvody na to, aby platila žalobcovi aj úrok z omeškania.

11. Preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie a žalobcovi priznal zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 5.288,85,-eur. Vo zvyšku je zamietavý výrok súdu prvej inštancie vecne správny, a preto ho odvolací súd potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd zmenil rozhodnutie, rozhodol teda o trovách celého konania. „Za plný úspech v spore podľa § 255 ods. 1 CSP je potrebné považovať aj úspech len čo do základu uplatnenej pohľadávky, avšak v situácii, že rozhodnutie o výške pohľadávky záviselo

od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V takejto situácii má žalobca nárok na plnú náhradu trov konania, ale pri určení výšky trov konania je však potrebné vychádzať z priznanej výšky plnenia. Takýto záver zastáva aj právna teória“ (komentár k Civilnému sporovému poriadku vydavateľstva C. H. Beck - Števček <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1187/>>, Ficová <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1188/>>, Baricová <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1475/>>, Mesiarkinová <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1548/>>, Bajánková <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1480/>>, Tomašovič <<https://www.beck.sk/catalogsearch/result/index/author/1549/>>a kol.) Preto odvolací súd priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.